

Samrådsredogörelse för Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde på del av fastigheterna Vårberg 1:1 och Skärholmen 2:1 i stadsdelen Skärholmen

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund	2
Förslagets syfte och huvuddrag	2
Hur samrådet bedrivits	2
Inkomna synpunkter, stadsbyggnadskontorets ställningstagande och föreslagna ändringar	2
Statliga och regionala myndigheter och förbund	3
Länsstyrelsen	3
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar.....	3
Exploateringsnämnden.....	3
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	3
Skärholmen stadsdelsnämnden	3
Stockholms stadsmuseum.....	4
Idrottsnämnden.....	4
Trafiknämnden.....	4
Fastighetsnämnden	4
Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA).....	4
Berörda sakägare	5
Ellevio AB	5
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	5

Sammanfattning

Syftet med Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde är att bevara och på sikt utveckla de naturvärden och den biologiska mångfald som är knuten till de äldre trädmiljöerna i området.

Beslutsförslaget sändes ut på samråd 2026-01-23 – 2026-02-23.

Under samrådet har nio yttranden inkommit. Ingen remissinstans avstyrkte förslaget. Länsstyrelsen lämnade förbättringsförslag kring en formulering rörande bekämpning av invasiva arter,

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
start.stockholm/detaljplaner

idrottsförvaltningen föreslog en komplettering rörande skötseln. Stockholm Vatten och Avfall och Ellevio önskade att beslutet kompletteras med en skrivning att underhåll av befintliga anläggningar är undantagna från förbuden att skada naturmiljön. Trafikkontoret ser i nuläget ingen konflikt mellan inrättandet och allmänhetens nyttjande av området, men anser att ett framtida anläggande av strandpromenad inte bör omöjliggöras av biotopskyddet. De lyfter en generell risk att biotopskyddsområden försvårar möjligheter att förstärka eller bygga ut framtida gång- och cykelkopplingar samt rekreativa funktioner. Stadsdelsförvaltningen lyfter att förvaltningens driftsbudget för stadsmiljöverksamhet saknar riktade medel för skötsel av biotopskyddsområden och att nuvarande budget bedöms otillräcklig för att sköta området enligt biotopskyddsområdets skötselbeskrivning.

Efter samrådet har dialog förts med SVOA och Ellevio. Samrådsförslaget har reviderats utifrån inkomna synpunkter. I beslutsdokumentet har stycket ”Exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområde” och ”Skötsel” förtydligats. Vidare har redaktionella ändringar genomförts. Vid inmätning i fält har gränsen av biotopskyddsområdet finjusterats för att säkerställa att skötsel och underhåll av befintligare byggnader och anläggningar inte försvåras.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde är att bevara och utveckla de naturvärden och den biologiska mångfald som är knuten till de äldre trädmiljöerna i området.

Hur samrådet bedrivits

Samråd om förslag till Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde har hållits med Länsstyrelsen, berörda sakägare, SVOA, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Skärholmen stadsdelsnämnd, kulturnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och fastighetsnämnden mellan 23 januari och 23 februari 2026.

Inkomna synpunkter, stadsbyggnadskontorets ställningstagande och föreslagna ändringar

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men föreslår att stycket under rubriken "Skötsel" i bilaga 2 som rör bekämpning av invasiva arter kompletteras med tillägg av bekämpningsåtgärderna inte onödigtvis medför skador på naturvärden i biotopskyddsområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret tackar för synpunkten och har kompletterat stycket "Skötsel" i bilaga 2 i enlighet med länsstyrelsen synpunkt.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Exploateringsnämnden

Exploateringskontoret ser positivt på samrådsförslaget och har inget att erinra.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret tackar exploateringskontoret för ett bra samarbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig positiv till förslaget och lyfte att området är utvalt och prioriterat utifrån föreslagen process i Policy för skydd av natur, som är framtagen inom ramen för budgetuppdraget att ta fram en strategi för skydd av naturområden.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret tackar miljöförvaltningen för ett bra samarbete.

Skärholmen stadsdelsnämnden

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget men lyfter att förvaltningens driftsbudget för stadsmiljöverksamhet saknar riktade medel för skötsel av biotopskyddsområden och att nuvarande budget bedöms otillräcklig för att sköta området enligt biotopskyddsområdets skötselbeskrivning.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret har noterat synpunkterna rörande finansiering av driften. Medel för drift av naturreservat och biotopskyddsområden fördelas till stadsdelsnämnderna årligen i budget enligt särskild fördelningsnyckel. Investeringar för iordningställandet vid inrättandet av reservatet genomförs av exploateringsnämnden. Stadsdelsnämnderna har även under flera år haft möjlighet att söka investeringsmedel från central medelsreserv för naturreservat och biotopskyddsområden. I övrigt ska ansvarig stadsdelsnämnd utifrån sin budget genomföra de åtgärder som behöver göras inom stadsdelsnämndens områden.

Stockholms stadsmuseum

Stadsmuseet har inga invändningar mot förslaget.

Idrottsnämnden

Idrottsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och föreslår att stycket ”Skötsel” kompletteras med förslaget att barrträd som har gallrats bort kan förankras och placeras i Mälarens vatten för att skapa lekplatser för fisk som abborre längst strandlinjen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret tackar för synpunkten och har kompletterat stycket skötsel i enlighet med idrottsförvaltningens synpunkt.

Trafiknämnden

Trafikkontoret ställer sig positiv till förslaget och ser i nuläget ingen konflikt i inrättandet och allmänhetens nyttjande av området.

Trafikkontoret anser att ett framtida anläggande av en strandpromenad inte bör omöjliggöras av biotopskyddet och lyfter en generell risk att biotopskyddsområden försvårar möjligheten att förstärka eller bygga ut framtida gång- och cykelkopplingar samt rekreativa funktioner.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret noterar trafikförvaltningen synpunkter. Kontoret bedömer att befintliga gång- och cykelkopplingar i områden även möter framtida behov och att områdets höga naturvärden och delvis dramatiska terräng begränsar utvecklingar av nya kopplingar och rekreativa anläggningar. Dock bedöms förstärkning av kopplingar och rekreativa funktioner som är anpassade till platsens höga naturvärden och dramatiska terräng inte försvåras nämnvärt av biotopskyddet.

Särskilt värdefulla och känsliga naturmiljöer kräver alltid särskild hänsyn vid åtgärder om stadens biologiska mångfald ska bibehållas, oberoende av om ett område är formellt skyddat eller inte. Om det finns särskilda skäl kan dispens från förbudet att skada naturmiljön ges.

Fastighetsnämnden

Fastighetskontoret har inte svarat på remissen.

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA)

SVOA önskar att beslutet kompletteras med en skrivning att underhåll av befintliga anläggningar är undantagna från förbuden att skada naturmiljön.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Efter samråd har stadsbyggnadskontoret fört dialog med SVOA. Kontoret har informerat SVOA att gällande lagstiftning inte ger

utrymme för en skrivning om att underhåll av ledningar undantas från förbudet att skada naturmiljön. Vid genomgång av biotopskyddsområdets gräns i förhållande till SVOA:s anläggningar och ledningar visade det sig att dessa hamnar utanför biotopskyddsområdet.

Berörda sakägare

Ellevio AB

Inom det område som föreslås omfattas av biotopskydd förekommer befintliga 0,4 kV lokalnätledningar, både som hängkabel (luftledning) och markförlagda ledningar. Den befintliga hängkabeln kommer att ersättas och förnyas i framtiden, varvid ledningen avses markförläggas. Ellevio önskar att beslutet kompletteras med en skrivning att underhåll av befintliga anläggningar är undantagna från förbuden att skada naturmiljön.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Efter samråd har stadsbyggnadskontoret fört dialog med Ellevio. Kontoret har informerat Ellevio att gällande lagstiftning inte ger utrym för en skrivning om att underhåll av ledningar undantas från förbudet att skada naturmiljön. I beslutsdokumentet har texten som berör underhåll av befintliga ledningar förtydligats. Stadsbyggnadskontoret bedömer att biotopskyddsområdet inte begränsar Ellevios möjlighet att även fortsättningsvis säkerställa en säker, robust och långsiktigt hållbar elförsörjning.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Kontoret anser att samrådssvaren ger stöd för att bilda Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde. Vidare gör kontoret bedömningen att inga väsentliga förändringar av förslaget har behövt göras efter samråd. Därmed bedöms inget nytt samråd krävas.

Carolina Fintling Rue
Enhetschef,
Strategi och utveckling

Gundula Kolb
Stadsbyggnadsstrateg